

form; — kort sagt, dermed er der på dagsordenen opført et spørgsmål, som man hverken ved fraser eller ved vittigheder kan slippe fri for at løse. — Dette spørgsmål hører, efter min mening, til fremtidens allervanskeligste opgaver; ti det inde-slutter i sig spiren til store politiske og sociale forandringer. Man kan ved en fordomsfri betragtning ikke værgе sig imod det indtryk, at deri ligger en vis kærne, som fortjæner, at der tages hensyn til den. I længden vil det næppe gå an, at mændene ensidig bestemmer kvindernes *ret*, endog deres privatret. Ligeledes gives der områder i staten, hvor det med billighed tilkommer kvinderne at tale med, t. eks. i spørgsmålene om børneopdragelse og især den kvindelige uddannelse; og visse humane områder, sygevæset, fattigvæset og lignende kunde vel uden ringeste skade overlades til kvindeverdenens ledelse. Den nuværende ordning har i alt fald noget mangelfuldt ved sig; ti det grænser t. eks. til det latterlige, når man for tiden overdrager afgørelsen af vanskelige opdragelsesspørgsmål til yngre mænd, og udelukker deres mødre fra indflydelse derpå. Visselig vilde det gå ilde med mangt et pædagogisk eksperiment, når mødrene til de børn, man bruger som experimentobjekter, kunde tale med. Men mon det skulde være til nogen skade? På den anden side vilde ved mødrenes aktive deltagelse i skolespørgsmål opnås en meget større samvirk-somhed mellem skole og hjem, hvis mangelfulde indgriben i hinandens områder udgør en af hovedulæmpene ved vor nu-værende opdragelse. — Vi ser derved tillige, at *statssuveræ-niteten*, der udstrækker sig over hele folket, lige som over hele landet, er noget andet end *folkesuveræniteten*, i hvilken landet slet ikke og folket kun med $\frac{1}{4}$ tager aktiv del. Denne fjærdedels votum må derfor heller ikke forveksles med hin fol-kets røst, som man kalder Guds røst: ti den virkelige fol-kets stemme medindeslutter moderens og barnets røst. Men om man heller ikke politisk tør medregne de $\frac{3}{4}$ af folket, så øver de dog indflydelse i det stille, hvorpå vi jo i vort fæd-relands historie har et lysende eksempel i Stauffachers hustru*).

*) I følge sagnet skal det oprindelig skyldes Werner Stauffachers hustru, at denne henvendte sig til de andre edsvorne, som stiftede forbundet på Rütli 1307. Det fortælles, at Gessler en dag kom forbi Stauffachers hus med nogle af sine væbnede svende. Han spurgte, hvis hus det